

**Виступ на педраді:
«Професійна
компетентність
учителя: критерії,
механізми,
ознаки»**

“Учитель – це наша совість,
Взірець у житті єдиний,
Без нього життєва повість
Не пишеться у людини.”

Віолета Дворецька

Поняття

- Компетенція – добра обізнаність із чим-небудь, коло повноважень когось.

- Компетентність – володіння людиною певною компетенцією

- Компетентний – такий, що має достатні знання у якій-небудь галузі, добре з чим-небудь обізнаний

Професійна компетентність учителя

- це сукупність його особистісних якостей, загальної культури та кваліфікаційних знань, умінь, методичної майстерності, гармонійна інтеграція яких в педагогічній діяльності дає оптимальний результат.

Професійна компетентність учителя

1) На першому плані

внутрішні фактори вчителя: особистісні якості, тобто структура особистісних здібностей та рис характеру, його загальна культура, управлінські та організаторські можливості

2) На другому плані

кваліфікаційна компетентність, яка передбачає знання, уміння, навички з отриманої спеціальності

Компоненти професійної компетентності

Змістовий

Знання

Процесуальний

Уміння

ази мітозу

Компетентність вчителя – це синтез...

Головні ознаки професійної компетентності

1

- Мобільність знань

2

- Гнучкість методів професійної діяльності

3

- Критичність мислення

Групи професійних компетентностей

Ключові

- Інформаційно-комунікативні
- Соціально-трудоі
- Мовні
- Культурні
- Здатність учитися

Базові

- Організаційний компонент
- Дидактичний компонент
- Здатність до педагогічного мислення
- Когнітивно-креативний
- Психологічний
- Оцінювальний
- Консультативний
- Здатність до розвитку впродовж усього життя

Соціально-предметні

- Рівень володіння предметом
- Розвиток дослідницької компетентності учителя

Ключові компоненти професійної компетентності

Критерії професійної компетентності

Загальнокультурний

- широта кругозору
- інформованість в області культурних новин
- культура мовлення

Загальнопрофесійний

- володіння змістом навчальних дисциплін
- володіння сучасними теоріями та технологіями навчання і виховання
- знання факторів, які мають вплив на навчання

Комунікативний

- потреба у спілкуванні з дітьми, інтерес, цікавість до дітей
- емоційна щирість, мобільність, взаємозв'язок, взаєморозуміння у спілкуванні
- доброзичливий і конструктивний стиль спілкування

Особистісний

- професійна спрямованість особистості
- специфічні професійні якості
- специфічні психофізіологічні якості

Саморозвиток і самоосвіта

- самокритичність, вимогливість до себе
- потреба у постійному оновленні досвіду, в інноваціях
- дослідницький стиль діяльності

“Учитель – автор, але його слухачі і глядачі не аплодують йому.

Він – скульптор, але його праці ніхто не бачить.

Він – лікар, але його пацієнти рідко дякують йому за лікування і не завжди хочуть лікуватися.

Де ж йому взяти сили для щоденного натхнення?

Лише в самому собі, лише в усвідомленні величі своєї праці.”

С. Соловейчик

Мотиви підвищення професійної компетентності

Механізми розвитку професійної компетентності

Навчання на курсах підвищення кваліфікації

Використання сучасних методик, форм, видів, засобів навчання і нових технологій

Робота ШМО, творчі групи, майстер-класи, предметні тижні

Активна участь у педрадах, семінарах, конференціях

Участь у різних конкурсах

Участь у дослідницьких роботах, створення власних публікацій

Узагальнення і поширення досвіду

Атестація

Творчий звіт

Стимулювання діяльності вчителя

Самоосвіта

Основні завдання самоосвіти

ВДОСКОНАЛЕННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ЗНАТЬ,
ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ

ОВОЛОДІННЯ НОВИМИ ФОРМАМИ,
ПРИЙОМАМИ, МЕТОДАМИ НАВЧАННЯ І
ВИХОВАННЯ

ВИВЧЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ В ПРАКТИКУ
ПЕРСПЕКТИВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСВІДУ,
НОВІТНІХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

РОЗВИТОК У ШКОЛІ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Джерела самоосвіти вчителя

- КНИЖКА (НАУКОВА, НАУКОВО-МЕТОДИЧНА, МЕТОДИЧНА, ПУБЛІЦИСТИЧНА, ХУДОЖНЯ ТОЩО);
- ІНТЕРНЕТ;
- ФАХОВА ПЕРІОДИКА;
- ТЕЛЕБАЧЕННЯ;
- ВІДЕО, АУДІОІНФОРМАЦІЯ;
- СЕМІНАРИ, КРУГЛІ СТОЛИ, КОНФЕРЕНЦІЇ;
- МАЙСТЕР-КЛАСИ;
- КУРСИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ;
- ЕКСКУРСІЇ, ТЕАТРИ, ВИСТАВКИ, МУЗЕЇ, КОНЦЕРТИ;
- ЗАХОДИ З ОБМІНУ ДОСВІДОМ;
- РІЗНОМАНІТНІ КУРСИ;
- ПОДОРОЖІ ТОЩО

Нові засоби самоосвіти

Розробка електронних уроків, посібників;

Розробка пакету тестового матеріалу в електронному вигляді;

Комплект дидактичного матеріалу з предмету;

Розробка комплекту роздаткового матеріалу з предмету;

Створення термінологічного словника;

Розробка тематичних класних годин, батьківських зборів, позакласних заходів;

Розробка навчальних проєктів;

Розробка пакету олімпіадного матеріалу для підготовки учнів;

Проєкт особистої методичної веб-сторінки;

База даних питань і задач з предмета;

Створення електронної бібліотеки творів художньої літератури згідно програм;

Зв'язок самоосвіти з практичною діяльністю педагога

Педагог повинен розуміти, що:

- потрібно бути готовим до постійних змін;
- будувати сьогоднішнє і завтрашнє поведінку на основі вчорашніх знань і вчорашнього досвіду неможливо;
- головне завдання - забезпечити максимум успіху і мінімум невдач у майбутньому житті своїх учнів, тому батьки - найвірніші союзники вчителя;

Педагог повинен остерігатися:

- за звичкою вважати себе самим головним і єдиним джерелом знань;
- передавати учням свій життєвий досвід і виховувати їх, виходячи з того, як був вихований сам;
- дотримуватися уявлень про те, що існують раз і назавжди задані способи правильного і неправильного вирішення різних проблем;
- слідувати дріб'язкових правил та інструкцій.

“Далеко не кожен стане вченим.
Письменником, артистом,... далеко
не кожному судилося винайти порох
або велосипед, але майстром своєї
справи має стати кожен...”

В. Сухомлинський

Використані джерела:

- 1) Ірина Шмиголь. СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА. – Проблеми підготовки сучасного вчителя № 4 (Ч. 1), 2011;
- 2) Армейська Л. Нові підходи до організації підвищення кваліфікації педагогічних працівників сільських навчальних закладів. // Імідж сучасного педагога. – 2012. - №6;
- 3) Банашко Л. Концепція педагогічної компетентності майбутніх учителів у системі ступеневої підготовки спеціалістів початкової ланки освіти. - Хмельницьк. – 2010;
- 4) Коломієць Н. Вплив ціннісних орієнтацій на формування компетентностей особистості.// Імідж сучасного педагога. – 2012. -№6
- 5) Роль і значення самоосвіти. // Методист. -2012. - №8. Савіченко О. Компетентнісний підхід як чинник якості професійної підготовки майбутнього учителя. – К.: НПУ, 2010
- 6) Савченко О. Взаємозв'язок ключових і предметних компетентностей у контексті формування у молодших школярів уміння вчитися. // Імідж сучасного педагога. 2012.-№6
- 7) МЕТОДИЧНИЙ ДИСПУТ «РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧИТЕЛЯ»// [Електронний ресурс]:
http://chutosvita.at.ua/publ/na_dopomogu_vchitelju/metodichnij_disput_rozvitok_profesijnoji_kompetentnosti_uchitelja/4-1-0-23
- 8) Ключові компоненти компетентності вчителя// [Електронний ресурс]:
<http://osvita.ua/school/method/9170/>